

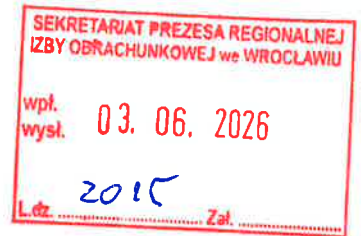
REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
we Wrocławiu
ul. Ofiar Oświęcimskich 5, 50-069 Wrocław
tel. 71 797 76 10
NIP 896-10-03-219, REGON 930117015

Wrocław, dnia 3 czerwca 2026 r.

P.WR.54.29.2026

**Pan
Paweł Niedźwiedź
Burmistrz Wąsosza**

**Urząd Miejski Wąsosza
Plac Wolności 17
56-210 WĄSOSZ**

Szanowny Panie,

do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wpłynął wniosek o wyjaśnienie (pismo z dnia 12 maja 2026 r. znak IR.7021.6.2026). Zawarte w piśmie pytania dotyczą możliwości refundowania ze środków dotacji, udzielanej na podstawie uchwały rady gminy w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Wąsosz na dofinansowanie kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej, wydatków ponoszonych przez mieszkańców, przed podjęciem przedmiotowej uchwały. Jako podstawę udzielania dotacji na dofinansowanie budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej wskazano uchwałę Rady Miejskiej Wąsosza nr XXII/126/25 z dnia 30 października 2025 r., zmienioną uchwałą nr XXIV/147/25 z dnia 11 grudnia 2025 roku.

Wobec powyższego informuję, że:

Kompetencje regionalnych izb obrachunkowych zostały określa ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7). Na podstawie art. 13 pkt 11 tej ustawy Izba jest upoważniona do udzielania wyjaśnień jedynie w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych — nie udziela porad prawnych, jak również nie wskazuje rozwiązania konkretnych problemów.

Odnosząc się jedynie ogólnie do postawionego problemu w zakresie refundacji kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej ze środków dotacji, Izba wskazuje, co następuje.

Przepis art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647), zwanej dalej „p.o.ś.”, przewiduje możliwość finansowania z budżetu gminy zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprzez udzielenie dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych, na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności: osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych, przedsiębiorców, jak również jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. Z art. 403 ust. 5 p.o.ś. wynika kompetencja rady gminy do określenia w drodze uchwały zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujących w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.

Jak wynika z definicji zawartej w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie tej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Należy podkreślić, że zasadniczą cechą odróżniającą dotacje od innych rodzajów wydatków jest m.in. to, że podlegają szczególnym zasadom rozliczania. Ponadto, jak wynika z dyspozycji art. 126

u.f.p., dotacje przeznaczane są na realizację zadań publicznych. Zgodnie natomiast z art. 127 ust. 1 u.f.p. dotacjami celowymi są środki przeznaczone m.in. na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, ustawowo określonych zadań realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego, bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, zadań agencji wykonawczych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b u.f.p., zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym, kosztów realizacji inwestycji.

Przepisy prawa finansowego wymagają, aby dotacja celowa udzielana była z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie umowy (art. 250 u.f.p.), co w przypadku dotacji udzielonej na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska przewiduje również art. 403 ust. 6 p.o.ś. Zgodnie z art. 250 u.f.p. umowa o dotację określa w szczególności elementy takie jak: wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji, termin wykorzystania dotacji, termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

Ustawodawca nie dopuszcza zatem możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację zadania (celu). Przepisy ustawy o finansach publicznych i art. 403 ust. 4–6 p.o.ś. nie stwarzają żadnych podstaw prawnych do przyjęcia takiego rozwiązania. Każda dotacja zgodnie z definicją prawną określoną w ustawie o finansach publicznych ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc zadań, które istnieją w dacie przyznania prawa do ich finansowania lub dofinansowania. Dopiero po przyznaniu prawa do dotacji można mówić o realizacji zadania publicznego.

Dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyraźne odstępstwa, jeśli je dopuścić, muszą wynikać z przepisów ustawy. W praktyce finansowej zawierane są umowy o dotacje celowe, na podstawie których przyznana dotacja nie jest wypłacana beneficjentowi niezwłocznie po zawarciu umowy celem pokrycia z niej przyszłych wydatków, a beneficjent finansuje zadanie ze środków własnych, po czym otrzymuje gwarantowane umową środki dotacji refinansującej uprzednio dokonane płatności. Takie refinansowanie otrzymywane jest jednak na zadanie publiczne (cel), którego realizacja dokonywała się w warunkach posiadania już przez wykonawcę prawa do otrzymania (wypłaty) dotacji.

Przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie dają podstaw do refundacji mieszkańcom kosztów budowy przyłączy kanalizacji sanitarnej poniesionych przed zawarciem stosownej umowy o udzielenie dotacji.

Podkreślić jednocześnie należy, że Izba nie posiada ustawowych kompetencji do dokonywania obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
we Wrocławiu
Joanna Rudzińska
Joanna Rudzińska